

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 68/01-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu konanom dňa 28. júna 2001 predbežne prerokoval podnet na začatie konania I. M., toho času v Ústave na výkon väzby v L., zastúpeného advokátom JUDr. P. S., Advokátska kancelária, B., pre porušenie práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2 To 25/01 z 23. februára 2001 a takto

r o z h o d o l :

Podnet I. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnený.

O d ô v o d n e n i e :

I.

I. M. (ďalej len „navrhovateľ“) sa obrátil na Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) o ústavnú ochranu podaním z 12. marca 2001. Toto podanie doplnil podaním z 11. júna 2001 jeho právny zástupca, ktorý navrhovateľa zastupuje na základe plnomocenstva z 20. apríla 2001.

Podstatou podaní (s prihliadnutím aj na ich prílohy), ktoré možno kvalifikovať ako podnet na začatie konania pre porušenie práv podľa čl. 130 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), resp. § 18 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), sú námietky proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 To 25/01 z 23. februára 2001.

Označeným uznesením krajský súd zamietol podľa § 148 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nie dôvodnú okrem iného aj sťažnosť navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu v Prievidzi (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 T 498/00 zo 14. decembra 2000, ktorým tento súd zamietol podľa § 72 ods. 2 Trestného poriadku žiadosť navrhovateľa o prepustenie z väzby na slobodu z 9. októbra 2000.

Podľa navrhovateľa krajský súd svoje uznesenie neodôvodnil v súlade s § 134 ods. 2 Trestného poriadku, neuviedol žiadne konkrétne dôvody, o ktoré svoje rozhodnutie opiera, a preto je nepreskúmateľné a zmätočné. Keďže krajský súd vyslovil názor, že preskúmaním spisového materiálu dospel k záveru, že obvinení (teda aj navrhovateľ) skutky, za ktoré sú stíhaní, spáchali, zároveň porušil zákonnú zásadu princípu prezumpcie neviny. Tento názor bol vyslovený ešte pred rozhodnutím o tom, či vôbec prvostupňový súd vec na konanie prijme (to znamená v merite veci). Krajský súd tak spochybnil už vopred každé iné ako odsudzujúce rozhodnutie prvostupňového orgánu v danej veci.

Navrhovateľ preto navrhol ústavnému súdu, aby začal konanie o porušení jeho práva na spravodlivý proces podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „Listina“) a práva podľa čl. 50 ods. 2 ústavy, pričom po konaní vo veci samej by mal vyniesť rozhodnutie: „Rozhodnutím KS Trenčín sp. zn. 2 To 25/01 z 23. 2. 2001 bolo porušené ústavné právo podnecovateľa v čl. 46 ods. 1 a v čl. 50 ods. 2 Ústavy SR na spravodlivý proces spočívajúce v neodôvodnení tohoto rozhodnutia v zmysle čl. 134 ods. 2 Tr. por. a vo vyslovení názoru, že spáchal skutky, pre ktoré je trestne stíhaný“.

II.

Ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde, pričom skúma ako jeho zákonné náležitosti (najmä podľa § 20), tak aj prípadné dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 vrátane zjavnej neopodstatnenosti.

Z uznesení okresného a krajského súdu zo 14. decembra 2000, resp. 23. februára 2001 vyplýva, že žiaden z nich sa nestotožnil s názorom navrhovateľa, že jeho trestné stíhanie (pre trestný čin vydierania podľa § 235 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. b) Trestného zákona a iné), ako aj väzobné dôvody podľa § 67 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku sú neopodstatnené, a svoj opačný názor vyjadrili vo výrokoch a najmä v odôvodnení označených rozhodnutí.

Okresný súd, ktorý rozhodoval v prvom stupni, okrem iného poukázal na bod 10 obžaloby Krajskej prokuratúry v Trenčíne zo 17. novembra 2000, podľa ktorého navrhovateľ počas trvania väzby od 10. apríla 1999 do 25. augusta 1999 si zabezpečoval z väzby vynášanie a vnášanie nekontrolovanej pošty, ktorá obsahovala rôzne pokyny pre svedkov a iné osoby, ako majú vypovedať, prípadne ktoré osoby majú kontaktovať.

Uznesenie krajského súdu (navrhovateľom pred ústavným súdom napádané), ktorý rozhodoval v druhom stupni, treba zákonite posudzovať aj v spojení s uznesením okresného súdu.

III.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 Listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa § 134 ods. 2 Trestného poriadku v odôvodnení uznesenia treba, ak to prichádza podľa povahy veci do úvahy, najmä uviesť skutočnosti, ktoré boli vzaté za dokázané, dôkazy, o ktoré sa skutkové zistenia opierajú, úvahy, ktorými sa rozhodujúci orgán spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, ako aj právne úvahy, na podklade ktorých posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona.

Navrhovateľ tvrdí, že krajský súd neodôvodnením uznesenia z 23. februára 2001 v zmysle § 134 ods. 2 Trestného poriadku porušil jeho vyššie označené práva podľa ústavy, resp. Listiny.

Hoci možno všeobecne pripustiť, že súd by mohol neodôvodnením svojho rozhodnutia porušiť navrhovateľom namietané práva, v jeho veci však o takýto prípad nejde. Konfrontujúc navrhovateľove námietky s odôvodnením uznesenia krajského súdu z 23. februára 2001 (v spojení s uznesením okresného súdu zo 14. decembra 2000) dospel ústavný súd k tomu záveru, že v podstate nejde o rozpor odôvodnenia označeného uznesenia krajského súdu s § 134 ods. 2 Trestného poriadku, ale o jeho rozpor s predstavou navrhovateľa.

Krajský súd svoje uznesenie odôvodnil. Obsahom práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny nie je aj právo, aby súd odôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv osoby, ktorej sa týka. Keďže krajský súd neodôvodnením uznesenia z 23. februára 2001 podľa predstáv navrhovateľa nemohol porušiť ním namietané práva, ústavný súd v tejto časti jeho podnet odmietol ako zjavne neopodstatnený.

IV.

Podľa čl. 50 ods. 2 ústavy každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu.

Podľa navrhovateľa mal krajský súd porušiť jeho označené právo vyslovením názoru v uznesení z 23. februára 2001, že trestne stíhané skutky spáchal.

Toto tvrdenie navrhovateľa však nezodpovedá skutočnosti, pretože vyslovenie označeného názoru – či už priamo alebo nepriamo – sa nenachádza ani v uznesení krajského súdu z 23. februára 2001 a ani v uznesení okresného súdu zo 14. decembra 2000 (pozri napr. na str. 5: „... Súd po preštudovaní spisového materiálu zistil, že voči všetkým štyrom obvineným existuje dôvodné podozrenie, že sa dopustili trestnej činnosti ...“).

Krajský súd napr. vo svojom uznesení v piatom odseku na str. 2 výslovne uvádza: „Krajský súd v Trenčíne po preskúmaní spisového materiálu dospel k záveru, že dôvodnosť podozrenia, že obvinení spáchali skutky, pre ktoré sú stíhaní a pre ktoré bola podaná obžaloba Krajskou prokurátorkou v Trenčíne 24. 11. 2000 na okresný súd, doteraz produkovanými dôkazmi nebola rozptýlená. Vzhľadom na charakter trestnej činnosti, jej rozsah, závažnosť ako aj spôsob spáchania, z ktorej ako je vyššie uvedené sú naďalej dôvodne podozriví ...“

V ďalšom odseku je zase uvedené: „Ako už krajský súd uviedol, charakter a spôsob realizácie trestnej činnosti, zo spáchania ktorej sú obvinení dôvodne podozriví a zo spáchania ktorej obvinených prokurátor už obžaloval (t. z., že miera jeho presvedčenia založená na zhromaždených dôkazoch o tom, že obvinení konkrétny skutok spáchali, je vyššia a dosahuje úroveň dostatočného opodstatnenia postavenia obvinených pred súd - § 176 ods. 1 Tr. por.) ...“

Pretože krajský súd svojím uznesením z 23. februára 2001 nemohol porušiť právo navrhovateľa podľa čl. 50 ods. 2 ústavy, aj v tejto časti bol jeho podnet odmietnutý ako zjavne neopodstatnený.